

หลักสูตรการฝึกอบรม
ทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน
และเกณฑ์สถาบันฝึกอบรม พ.ศ. 2556 (ฉบับปรับปรุง)

เพื่อให้สถาบันฝึกอบรมที่จะเปิดหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟันมีแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน และเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 โดยการรับรองของคณะกรรมการทันตแพทยสภา ในการประชุมคณะกรรมการทันตแพทยสภา ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2559 จึงออกหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน และเกณฑ์สถาบันฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน

(ภาษาอังกฤษ) Residency Training Program in Orthodontics

2. ชื่อวุฒิบัตร

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน

(ภาษาอังกฤษ) : Diploma of the Thai Board of Orthodontics

ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ว.ท.(ทันตกรรมจัดฟัน)

(ภาษาอังกฤษ) : Dip., Thai board of Orthodontics

คำแสดงวุฒิการฝึกอบรมท้ายชื่อ

(ภาษาไทย) ว.ท.ทันตกรรมจัดฟัน

(ภาษาอังกฤษ) Diplomate, Thai Board of Orthodontics

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรม สาขาทันตกรรมจัดฟัน

4. ปรัชญาของหลักสูตร

เพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทันตแพทย์ให้มีความรู้ความชำนาญความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาชีพ และการวิจัย สาขาทันตกรรมจัดฟันให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากลเพื่อรับใช้สังคม

5. คำนิยาม

ทันตกรรมจัดฟัน หมายถึงสาขาวิชาเฉพาะทางทันตแพทยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล แก้ไข และชักนำการพัฒนาการ การเจริญเติบโตของโครงสร้างใบหน้าขากรรไกรและฟัน โดยสภาวะดังกล่าวต้องอาศัยการเคลื่อนที่ของฟันที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การพิเคราะห์และการรักษาความผิดปกติของการสบฟันที่สัมพันธ์กับโครงสร้างใบหน้าขากรรไกร ด้วยแรงจากเครื่องมือทันตกรรมจัดฟันที่กระทำโดยตรงต่อฟัน หรือเพื่อกระตุ้นหรือลดแรงการทำหน้าที่ของอวัยวะที่เกี่ยวข้องบางส่วนของโครงสร้างใบหน้าขากรรไกร เพื่อให้ฟันมีสุขภาพแข็งแรง ทำหน้าที่ปกติเสียได้ดีและสวยงาม

6. วัตถุประสงค์

6.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

ผลิตทันตแพทย์เฉพาะทางที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านทันตกรรมจัดฟันที่ได้มาตรฐานในระดับสากล มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ป่วยและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยคำนึงถึงความก้าวหน้าปรับปรุงตนเองสม่ำเสมอด้านวิชาการ มีงานวิจัยต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

6.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

- 6.2.1 มีความรู้ความชำนาญอย่างสูงทางทันตกรรมจัดฟันในภาคทฤษฎีและปฏิบัติทั้งในแนวกว้างและแนวลึก
- 6.2.2 ตรวจวิเคราะห์วินิจฉัยความผิดปกติของการสบฟัน โครงสร้างใบหน้า ขากรรไกรตามหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์และความรู้พื้นฐานที่ทันสมัย
- 6.2.3 จำแนกได้ถึงความผิดปกติของการพัฒนาการสบฟันที่มีผลต่อการเจริญเติบโตโครงสร้างใบหน้าขากรรไกร สามารถจัดการวางแผนการรักษาและทำนายผลการรักษาได้
- 6.2.4 ให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันเบื้องต้นถึงชนิดซับซ้อนได้ รวมทั้งให้คำปรึกษาแก่ทันตแพทย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย
- 6.2.5 ให้ความร่วมมือในการวางแผนการรักษาและให้การรักษาร่วมกับทันตแพทย์เฉพาะทางสาขาอื่นได้เป็นอย่างดี
- 6.2.6 มีความรับผิดชอบและพัฒนาตนเองทางวิชาการเพื่อความรู้ที่ทันสมัยสม่ำเสมอ

- 6.2.7 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการทำงานวิจัย สามารถทำงานวิจัยและเสนอผลงานวิจัยได้
- 6.2.8 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อภิปรายปัญหาทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.2.9 มีความสามารถในการวิจารณ์และประเมินผลงานวิจัยทางทันตแพทยศาสตร์
- 6.2.10 เข้าร่วมประชุมวิชาการนอกสถาบันในประเทศหรือต่างประเทศอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

7. กำหนดการเปิดอบรม

สถาบันฝึกอบรมหลักเป็นผู้กำหนด

8. ผู้รับการฝึกอบรม

8.1 คุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม

8.1.1 ได้รับปริญญาทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยของรัฐหรือมหาวิทยาลัยอื่นที่ทันตแพทยสภารับรอง

8.1.2 เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 หรือมีคุณสมบัติตามข้อ 40 แห่งข้อบังคับทันตสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555

8.1.3 ปฏิบัติงานทางทันตกรรมมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

ทันตแพทยสภาอนุญาตให้ผู้ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางทันตกรรมของต่างประเทศเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรในสาขาทันตกรรมจัดฟันได้เมื่อ

- (1) เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศและ
- (2) มีสถาบันให้การฝึกอบรมรับเข้าฝึกอบรมและ
- (3) ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันโดยความเห็นชอบจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย

8.2 จำนวนผู้รับการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมที่ขอเปิดการฝึกอบรม จะต้องระบุจำนวนผู้รับการฝึกอบรมที่หลักสูตรของสถาบันฝึกอบรมจะรับได้ในแต่ละปีและแต่ละชั้น โดยคำนึงถึง ศักยภาพในการฝึกอบรม ของสถาบันฝึกอบรมนั้น โดยให้พิจารณากำหนดเป็นสัดส่วนตามจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา และปริมาณงานบริการของสาขาที่ให้การฝึกอบรม โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขานั้นๆ

8.3 วิธีการคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรม

ให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 41 โดยการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อวุฒิบัตรสาขาใด ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขานั้น ร่วมกับผู้แทนจากสถาบันหลักที่ให้การฝึกอบรมสาขานั้น ซึ่งเสนอโดยราชวิทยาลัยโดยความเห็นชอบจากทันตแพทยสภา

9. การสิ้นสุดสภาพผู้เข้ารับฝึกอบรม

1. ฝึกอบรมครบหลักสูตรจากสถาบันหลักตามที่ทันตแพทยสภารับรอง
2. ได้รับอนุมัติจากทันตแพทยสภาให้ลาออก
3. คณะกรรมการทันตแพทยสภามีมติให้ออก
4. พื้นสภาพสมาชิกทันตแพทยสภา
5. การให้ออกเนื่องจากการทำผิดอย่างร้ายแรง ซึ่งสถาบันฝึกอบรมแต่ละสถาบันเป็นผู้กำหนด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เพื่อให้สถาบันฝึกอบรมพิจารณาทบทวนได้

10. การฝึกอบรม

10.1 ระบบการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเพื่ออนุมัติบัตรและวุฒิบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟัน เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภา ว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 37 โดยแบ่งออกเป็น การฝึกอบรมตามระบบและ/หรือ การฝึกอบรมแบบแยกส่วน

10.2 ระยะเวลาการฝึกอบรม

10.2.1 การฝึกอบรมตามระบบให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 38 โดยมีระยะเวลาฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 3 ปี ซึ่งประกอบด้วย

- (1) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี
- (2) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีและในสถาบันสมทบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีหรือ
- (3) ฝึกอบรมในสถาบันหลักเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าปีและในสถาบันสมทบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี

10.2.2 การฝึกอบรมแบบแยกส่วนให้เป็นไปตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555 ข้อ 39

10.2.3 การจัดการฝึกอบรมและปฏิบัติงานเพื่อวุฒิบัตร

(ก) ภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย การประชุมวิชาการ การสัมมนาวารสารสโมสร แบ่งเป็นการศึกษาความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาประมาณร้อยละ 30 และการศึกษาความรู้ ในสาขาทันตกรรมจัดฟันหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ประมาณร้อยละ 70

(ข) ภาคปฏิบัติ ได้แก่ การฝึกอบรมทางคลินิก โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่า 2 ปีตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบของแต่ละสาขากำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากราชวิทยาลัย

(ก) งานวิจัย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและสถิติที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพ ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

การจัดการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติตาม (ก) และ (ข) อาจจะผสมผสานกัน หรือแยกกัน โดยอยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีก็ได้

11. การประเมินผู้รับการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมเป็นผู้กำหนด โดยมีการประเมินผลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินความรู้ ความสามารถและทักษะของทันตแพทย์เฉพาะทาง ดังนี้

(1) รายวิชาความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า 2.00

(2) รายวิชาความรู้เฉพาะสาขาทันตกรรมจัดฟันต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า 3.00

มีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

12. การสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับวุฒิบัตร

การสอบเพื่อวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟัน ให้เป็นไปตามระเบียบของราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่างๆ พ.ศ. 2555

13. สถาบันฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรม หมายถึง คณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์ หรือ โรงพยาบาลที่ให้การฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟันโดยคณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์ หรือ โรงพยาบาลนั้น จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามแบบที่กำหนดและได้รับการรับรองจากทันตแพทยสภา โดยราชวิทยาลัยและคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันได้ระบุสถานภาพของสถาบันฝึกอบรมนั้น ดังนี้

13.1 สถาบันหลัก

13.1.1 สถาบันหลัก หมายถึง สถาบันฝึกอบรมที่ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับวุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟันที่เสนอโดยราชวิทยาลัยและทันตแพทยสภารับรอง

13.1.2 ต้องมีหน่วยงานที่ให้บริการดังต่อไปนี้

(1) เป็นสถาบันหรือโรงพยาบาลของรัฐที่จัดระบบเรียบร้อย มีสถานที่ อุปกรณ์ที่ให้บริการเหมาะสม มีระบบควบคุมการการติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ มีจำนวนผู้ป่วยเพียงพอต่อการฝึกอบรม และมีคณาจารย์ ทันตแพทย์ที่มีคุณวุฒิรับผิดชอบในสาขาทันตกรรมจัดฟัน

(2) ห้องปฏิบัติการทางทันตกรรมและห้องปฏิบัติการทางการวินิจฉัยโรคที่เกี่ยวข้อง

(3) หน่วยรังสีวิทยาที่สามารถทำการตรวจและวินิจฉัยโรค โดยการใช้รังสีอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ห้องสมุดที่มีตำรามาตรฐานและวารสารทางทันตกรรมจัดฟันและสาขาที่เกี่ยวข้องมากเพียงพอ และเหมาะสมต่อการฝึกอบรมและหนังสือครุชนิสำหรับการสืบค้นตลอดจนมีหน่วยสารสนเทศที่ได้ มาตรฐาน

(5) หน่วยเวรระเบียนและสถิติ ซึ่งมีรายงานประจำตัวผู้ป่วยและสถิติของผู้ป่วยของสถาบันนั้น ตลอดจนมีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมด้านนี้มาแล้วเป็นผู้ควบคุม

(6) มีบุคลากร เครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุนการทำวิจัย

13.1.3 ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผู้ป่วยให้ทันตแพทย์ฝึกอบรมปฏิบัติงานได้ตามเวลาที่ เหมาะสมและเพียงพอ

13.1.4 สนับสนุนให้ทันตแพทย์ฝึกอบรมเข้าร่วมประชุมวิชาการนอกสถานที่ตามสมควร

13.1.5 จัดคณาจารย์ผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย เป็นที่ปรึกษาในการทำงานวิจัยของผู้ เข้าฝึกอบรม

13.2 สถาบันสมทบ

หมายถึง สถาบันฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยและทันตแพทย์ สภาให้เป็นสถาบันสมทบกับสถาบันหลัก โดยอยู่ในการกำกับดูแลของสถาบันหลัก เพื่อจัดการฝึกอบรมใน ส่วนที่สถาบันหลัก ไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ โดยกิจกรรมดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วต้องมีระยะเวลา รวมกันไม่เกิน 1 ใน 3 ของระยะเวลาของหลักสูตร

13.3 สถาบันร่วม

หมายถึง สถาบันหลักที่ให้การฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมเพื่อรับ วุฒิบัตรสาขาทันตกรรมจัดฟัน ร่วมกับสถาบันหลักอื่นที่ให้การฝึกอบรม โดยอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันต แพทย์แห่งประเทศไทยและทันตแพทย์สภาให้เปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมร่วมกัน โดยจัดให้ผู้บริหารฝึกอบรม ได้รับประสบการณ์จากทุกสถาบัน โดยแต่ละแห่งมีเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ใน 3 ของระยะเวลาของหลักสูตร

13.4 การขออนุมัติเป็นสถาบันฝึกอบรม

คณะทันตแพทยศาสตร์ สถาบันทางทันตแพทย์หรือโรงพยาบาลใดที่มีความประสงค์จะเปิด เป็น สถาบันฝึกอบรมในสาขาที่มีเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมที่ได้รับการอนุมัติจากราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่ง ประเทศไทยและทันตแพทย์สภาแล้วให้สถาบันหลักเป็นผู้ดำเนินการจัดทำข้อมูล ตามเกณฑ์หลักสูตรการ ฝึกอบรมที่ได้รับอนุมัตินั้น เสนอราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยเพื่อประสานงานกับ คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขา นั้นๆตรวจรับรองการเปิดเป็นสถาบันฝึกอบรมและกำหนดศักยภาพของสถาบันหลักและสถาบันสมทบ(ถ้ามี)

หรือสถาบันร่วมตามเกณฑ์หลักสูตร แล้วให้นำเสนอราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พิจารณาเสนอให้ทันตแพทยสภาอนุมัติต่อไป

13.5 การติดตามกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรม

ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยจะจัดให้มีการติดตามกำกับดูแลสถาบันหลัก สถาบันสมทบ สถาบันร่วม ที่ได้รับอนุมัติให้เปิดการฝึกอบรมเป็นระยะๆ โดยการมอบหมายให้คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาทันตกรรมจัดฟันเป็นผู้ดำเนินการตามแนวทางที่ราชวิทยาลัยกำหนด และเสนอรายงานต่อราชวิทยาลัย เพื่อพิจารณาเสนอทันตแพทยสภาเป็นระยะ หากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบพบว่า สถาบันหลักหรือสถาบันร่วมใดไม่มีผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรใดติดต่อกันเกิน 5 ปี ให้ “ยกเลิก” การเป็นสถาบันฝึกอบรมของสถาบันหลักหรือของสถาบันร่วมกลุ่มนั้น และให้ทำเรื่องแจ้งราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย เสนอทันตแพทยสภาเพื่ออนุมัติ หากสถาบันฝึกอบรมมีความประสงค์จะขอเป็นสถาบันฝึกอบรมอีก ให้ดำเนินการตามข้อ 13.4

14. คณาจารย์ในการฝึกอบรม

14.1 สถาบันหลัก ต้องมีอาจารย์ประจำสาขาทันตกรรมจัดฟันอย่างน้อย 3 คน โดยเป็นผู้อำนวยการการฝึกอบรม 1 คนต้องเป็นทันตแพทย์ประจำในสถาบันหลักซึ่งได้รับหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตกรรมจัดฟันและสามารถปฏิบัติงานได้เต็มเวลา ทั้งนี้อัตราส่วนของคณาจารย์ในการฝึกอบรมต่อทันตแพทย์ผู้เข้าฝึกอบรมให้มีสัดส่วน อาจารย์ ต่อ ผู้เข้าฝึกอบรม เท่ากับ 1:3 โดยจะต้องมีอาจารย์ที่ได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรอย่างน้อย 2 คน คณาจารย์ประจำหรือคณาจารย์พิเศษจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นผู้ที่ได้รับหนังสืออนุมัติบัตรหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในสาขาทันตกรรมจัดฟัน จากทันตแพทยสภา

(2) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า จากสถาบันที่ กพ. รับรอง

(3) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากสถาบันที่ กพ. รับรอง และปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟันมาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(4) เป็นผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมในระดับวุฒิบัตรในสาขาทันตกรรมจัดฟัน จากสถาบันที่ทันตแพทยสภาหรือ กพ.รับรองและปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟัน มาไม่น้อยกว่า 3 ปี

(5) เป็นผู้จบหลักสูตรการฝึกอบรมในระดับ ประกาศนียบัตรชั้นสูง ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต จากสถาบันที่ทันตแพทยสภาหรือ กพ. รับรองและปฏิบัติงานในสาขาที่จบนั้นมาไม่น้อยกว่า 5 ปี

(6) เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และปฏิบัติงานในสาขาทันตกรรมจัดฟันไม่น้อยกว่า 10 ปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ สาขาทันตกรรมจัดฟันหากจำเป็นต้องให้มี

อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบบางเวลาร่วมด้วย สถาบันที่ให้การฝึกอบรม จะต้องระบุจำนวนขั้นต่ำของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลา เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของผู้รับการฝึกอบรมได้

14.2 สถาบันสมทบ

อัตราส่วนของคณาจารย์ในการฝึกอบรมต่อทันตแพทย์ผู้เข้าฝึกอบรมให้มีสัดส่วน อาจารย์ต่อผู้เข้าฝึกอบรม เท่ากับ 1:2 โดยจะต้องมีอาจารย์ที่ได้รับอนุมัติบัตรหรือวุฒิปัตรอย่างน้อย 1 คน

14.3 สถาบันร่วม

ใช้เกณฑ์เดียวกับสถาบันสมทบ

15. หลักสูตรการฝึกอบรม

15.1 โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรของการฝึกอบรม

15.1.1 ภาควิชาการ ได้แก่ การบรรยาย การประชุมวิชาการ การสัมมนาวารสารสโมสร แบ่งเป็นการศึกษาความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะเวลาประมาณร้อยละ 30 และการศึกษาความรู้ ในสาขาทันตกรรมจัดฟันหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ประมาณร้อยละ 70 ดังนี้

- (1) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ได้แก่
 - 1 ชีววิทยาและจรรยาบรรณ(Biomedical science and Ethics)
 - 2 ชีววิทยาช่องปาก (Oral Biology)
 - 3 ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)
 - 4 สถิติทางทันตแพทยศาสตร์ (Statistic in Dentistry)
 - (2) กลุ่มวิชาสาขาทันตกรรมจัดฟันและวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 1. ทันตกรรมจัดฟันพื้นฐาน (Basic Orthodontic Subjects)
 2. การวินิจฉัยและวางแผนรักษาทางทันตกรรมจัดฟัน (Diagnosis and Treatment Planning)
 3. กลไกการเคลื่อนฟันทางทันตกรรมจัดฟัน (Biomechanic of Orthodontic Tooth Movement)
- กลุ่มวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่
4. ทันตกรรมบดเคี้ยว(Occlusion)
 5. ทันตวัสดุ(Dental Material)
 6. การถ่ายภาพทางคลินิก(Dental Photography)
 7. คอมพิวเตอร์(Computer)
 8. รังสีวิทยาประยุกต์(Applied Radiology)
 9. การบริหารจัดการและจรรยาบรรณ(Practice Management, Administration and ethics)

15.1.2 ภาคปฏิบัติ ได้แก่การฝึกอบรมทางคลินิกหรือภาคสนาม โดยมีระยะเวลาฝึกปฏิบัติ ได้แก่

1) เทคนิคทางทันตกรรมจัดฟัน(Orthodontic Techniques):

- Removable Appliances
- Functional Appliances
- Fixed Appliances
- Extraoral appliances
- Retention Appliances

2) การรักษาแบบสหสาขา(Multidisciplinary Treatment Procedures):

- Cleft palate treatment
- Orthodontic-surgical treatment
- Orthodontic–Periodontal treatment
- Orthodontic-restorative treatment.

3) การรักษาแบบจำเพาะ(Specific treatment Procedures):

- Guiding the development of occlusion
- Adult Orthodontics
- Craniomandibular dysfunction
- และอื่นๆ

4) สัมมนาทางทันตกรรมจัดฟัน(Orthodontic Seminars)

5) การดูแลสุขภาพช่องปากและความปลอดภัย(Management of oral health and safety):

- Management of Oral Health
- Health and safety condition in an orthodontic practice

6) การนำเสนอรายงานผู้ป่วย(Case Presentation):

- Oral Presentation
- แฟ้มเอกสารรายงานขั้นตอนการรักษาผู้ป่วย ตั้งแต่เริ่มการรักษา ระหว่างการรักษา และ

หลังการรักษา

7) การบริหารจัดการและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ(Practice Management, Administration and Ethics):

- การออกแบบบริหารจัดการคลินิก ด้านบุคลากร การเลือกอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ การดูแลรักษาเครื่องมือที่ถูกต้อง การบริการ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ช่วยในการบริหารจัดการงานและผู้ป่วย
- การจัดวางตำแหน่งการทำงานของทันตแพทย์ ผู้ช่วยทันตแพทย์และเครื่องมือให้เหมาะสมคล่องตัวกับการใช้งาน

- ระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผู้ป่วย รวมถึงความรับผิดชอบต่อกระบวนการรักษาหากผิดพลาดและความรู้เรื่องการประกันสุขภาพต่างๆ

8) การศึกษาด้วยตนเอง การเข้าร่วมประชุมวิชาการวิชาชีพ สมาคม ตามที่คณะกรรมการฝึกอบรมและสอบ หรือสถาบันผู้ฝึกอบรมเห็นชอบ

15.1.3 งานวิจัย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยและสถิติที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

15.2 การจัดการฝึกอบรมภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ อาจผสมผสานกัน หรือแยกกัน โดยอยู่ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีก็ได้

16. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

16.1 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันจะต้องจัดทำคู่มือการเรียนการสอนการฝึกอบรมของแต่ละปีตลอดหลักสูตร 3 ปี

16.2 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟัน จะต้องขอรับการประเมินจากราชวิทยาลัยเพื่อที่ขอเปิดหลักสูตรและรับรองคุณภาพหลักสูตรการฝึกอบรมสาขาทันตกรรมจัดฟันทุก 5 ปี ตามแบบฟอร์มเกณฑ์การประเมินคุณภาพสถาบันฝึกอบรมเพื่อวุฒิปัตร์สาขาทันตกรรมจัดฟันราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2555

16.3 สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันที่ขอรับการประเมินจะต้องมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนดทั้ง 7 มาตรฐาน ทุกข้อ

17. การทบทวน และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมหลักสูตรวุฒิปัตร์เพื่อความรู้ความชำนาญสาขาทันตกรรมจัดฟันจะต้องทบทวนปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อวุฒิปัตร์สาขาทันตกรรมจัดฟันเป็นระยะสม่ำเสมอ ให้ทันสมัยในระดับสากลอย่างน้อยทุก 5 ปี และแจ้งผลการปรับปรุงพัฒนาให้ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยรับทราบ

